

مقایسه اثر پتیدین و ترامادول بر کاهش درد، طول مدت زایمان، آپگار نوزاد و عوارض مادری آنها در زنان اول

دکتر فریبا سیدالشهدایی^۱، دکتر فرنز زندوکیلی^۲، دکتر شیرین سنایی^۳، دکتر معصومه رضایی

۱- استادیار گروه زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی کردستان (مؤلف مسؤول) F.seyedshohadaei@Gmail.com

۲- متخصص زنان و زایمان، بیمارستان بعثت، سنندج

۳- پزشک عمومی

چکیده

زمینه و هدف: تسکین بی خطر درد زایمان یکی از نکات مهم مامایی مدرن می باشد. مسکن مورد استفاده باید دارای خاصیت مسکنی قوی، اثر سریع و عوارض جانبی حداقل باشد تا بتواند در کاهش درد حین زایمان مناسب باشد. این مطالعه با هدف بررسی مقایسه ای اثر پتیدین و ترامادول بر درد، طول مدت زایمان، آپگار نوزاد و عوارض مادری آنها در زنان اول را انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه یک مطالعه RCT سه سو کور بود. حجم نمونه شامل ۳۰ نفر در دو گروه (۱۵ نفر) ترامادول و پتیدین بود و روش نمونه گیری تصادفی با استفاده از تخصیص بلوکهای تصادفی شده بود. ضوابط ورود شامل زنان حامله پرایی پاروس با حاملگی ترم، شروع دردهای زایمانی به طور خودبخود، عدم انجام اینداکشن، عدم وجود حاملگی پر خطر و عوارض حاملگی، عدم وجود بیماری زمینه ای و مصرف دارو، عدم سابقه حساسیت دارویی و رسیدن دیلاتاسیون دهانه رحم به ۴ سانتی متر بود. با شروع فاز فعال زایمان علائم حیاتی زائو ثبت و درد زائو با مقیاس NRS ثبت گردید. سپس ۵۰ میلی گرم ترامادول و ۵۰ میلی گرم پتیدین در داخل ۲۰۰ سی سی محلول رینگرب به صورت انفوزیون داخل وریدی جهت تخفیف درد در نمونه ها داده می شد و مجدداً درد و علائم حیاتی یک ساعت بعد از اتمام تجویز دارو ثبت می شد و عوارض احتمالی در مادر و جنین نیز کنترل می گردید. داده های بدست آمده پس از ورود به نرم افزار آماری SPSS با استفاده از آزمونهای t و X^2 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و $p < 0.05$ از نظر آماری معنی دار تلقی شد.

یافته ها: دو گروه از نظر سن، وزن مادر، میزان تحصیلات و سن حاملگی و وزن نوزاد تفاوت معنی داری با هم نداشتند. میانگین کاهش فشار خون سیستولیک و دیاستولیک در دو گروه تفاوت معنی داری نداشت. از نظر عوارض ایجاد شده در گروه ها ایجاد تهوع، استفراغ و خواب آلودگی در گروه پتیدین بیشتر بود ($p < 0.05$). میانگین مدت فاز فعال مرحله اول زایمان در دو گروه تفاوت معنی داری نداشت. میانگین آپگار نوزادان در دقیقه اول در گروه ترامادول $8/87 \pm 0/516$ و در گروه پتیدین $8/86 \pm 0/363$ بود ($p > 0.05$). میانگین آپگار نوزادان در دقیقه پنجم در گروه ترامادول $9/60 \pm 0/507$ و در گروه پتیدین $9/57 \pm 0/514$ بود ($p > 0.05$). میانگین کاهش میزان درد در مقیاس NRS در گروه پتیدین $1/28 \pm 1/63$ امتیاز و در گروه ترامادول $1/00 \pm 1/30$ امتیاز بود، که این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود و گروه پتیدین کاهش درد بیشتری داشتند ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر به نظر می رسد که پتیدین با توجه به اثرات تخفیف درد بیشتر در مقایسه با ترامادول، ضد درد مامایی مناسبتری باشد، اما در عین حال عوارض مادری آن نظیر تهوع و